

De Tweede Kamer
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Aidadreef 8
3561 GE Utrecht

Postbus 9563
3506 GN Utrecht

030 - 233 23 37
info@divosa.nl

IBAN NL75 INGB 0000194416
KvK 40532318

www.divosa.nl

Onze referentie: 24008
Uw referentie:
Datum: 27 maart 2024
Onderwerp: Kansen op de inclusieve arbeidsmarkt
Van: Erik Dannenberg • 06 – 5323 4066 • edannenberg@divosa.nl

Geachte heren Dijkgraaf en Van Zwol,

In navolging van onze propositie 'De waarde van het Sociaal Domein' van 24 januari jl. vragen wij specifiek uw aandacht voor de kansen die een inclusievere arbeidsmarkt biedt voor Nederland. Uit onderzoek dat Divosa en Cedris hebben laten doen, blijkt dat iedere geïnvesteerde euro zichzelf dubbel en dwars terugverdient. Een nieuw kabinet kan hier zijn voordeel mee doen. Een investering van € 250 miljoen levert de komende jaren aan **40.000 mensen werk én € 400 miljoen op.**

De krapte op de arbeidsmarkt biedt kansen...

De arbeidsmarkt schreeuwt om mensen om de belangrijke ontwikkelingen in wonen, energie en zorg het hoofd te bieden. We kunnen het ons niet veroorloven mensen die zouden kunnen werken met een uitkering langs de kant te laten staan. We zijn onderweg naar een steeds inclusiever wordende arbeidsmarkt, maar we zijn er nog lang niet. Divosa pleit ervoor om het arbeidspotentieel van mensen in de bijstand ten volle te benutten. Dat is goed voor de economie en dat vermindert de afhankelijkheid van arbeidsmigratie.

...en levert onze samenleving brede baten op.

Als Nederlandse inwoners vanuit een uitkering aan het werk komen, dan is dat in de eerste plaats goed voor die mensen zelf. Het vergroot hun bestaanszekerheid, maakt hen gelukkiger en gezonder. Daarnaast scheelt het de overheid ook aanzienlijk in de kosten, maar tot nu toe wisten we niet hoeveel. Hier komt nu verandering in. Berenschot heeft in opdracht van Cedris en Divosa een uitgebreide maatschappelijke kosten- en batenanalyse (MKBA) van loonkostensubsidie (LKS) gemaakt. LKS is een succesvol instrument waarmee inwoners zo regulier mogelijk aan het werk worden geholpen door gemeenten. Uit de MKBA blijkt dat wanneer we de komende jaren 40.000 mensen extra vanuit de bijstand met LKS aan het werk helpen, dat € 250 miljoen kost en € 400 miljoen oplevert. Oftewel, die keuze is snel gemaakt!

Gemeentelijke investeringen zijn goud op de rijksbegroting, dus...

In het verleden stonden investeringen in re-integratie geregeld ter discussie en dit heeft de afgelopen decennia ook tot grote bezuinigingen geleid. Het commentaar was onder andere dat investering in re-

integratie vooral verdringing veroorzaakte op de arbeidsmarkt en geen extra werk opleverde. De huidige krappe arbeidsmarkt en de toekomstige demografische ontwikkelingen dwingen ons hier anders naar te kijken.

Er werken nu al ruim 40.000 mensen met LKS bij sociaal ontwikkelbedrijven en reguliere werkgevers. Dat zijn er veel meer dan waar – in de ramingen van de Participatiewet – rekening mee werd gehouden. Oftewel, het instrument werkt en we beschikken over een infrastructuur om meer inwoners te helpen toegang te krijgen tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Laten we daar gebruik van maken.

... zorg ervoor dat het sociaal domein beter in positie wordt gebracht...

Uit de MKBA blijkt dat de baten van loonkostensubsidie vooral neerslaan bij het Rijk. Het is zowel economisch als sociaal maatschappelijk zeer wenselijk dat gemeenten extra investeren in LKS en re-integratie. Gemeenten hebben echter een beperkt participatiebudget, waarmee verschillende doelgroepen in de bijstand moeten worden ondersteund.

Voor inzet van LKS zijn begeleiding en ondersteuning nodig, zoals re-integratie, jobcoaching, scholing en aanpassing van de werkplek. Het beperkte participatiebudget remt de potentiële groei van LKS. Zorg dus dat gemeenten in samenwerking met sociaal ontwikkelbedrijven structureel kunnen blijven investeren in mensen. Dan profiteert uiteindelijk de hele samenleving.

...om inwoners duurzaam aan het werk te helpen en te houden.

De opgave voor gemeenten om inwoners te begeleiden naar duurzaam werk is groot. Met de Participatiewet helpen gemeenten ca 400.000 inwoners met bijstand. Gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven helpen een deel van deze inwoners aan passend werk. Door de invoering van de Participatiewet komen jaarlijks 10.000 tot 15.000 veelal jongeren extra op gemeenten af door de sluiting van Wajong en Wsw. Vaak zijn dit jongeren met een arbeidsbeperking die nog een heel leven voor zich hebben. We zien in de praktijk dat steeds meer inwoners in de bijstand een meervoudige ondersteuningsbehoefte hebben.

Ondersteuning naar werk vraagt in de praktijk aandacht en geduld. Gemeenten kunnen dit vanuit sociale diensten, sociaal ontwikkelbedrijven, Wmo en werkgeversservicepunten bieden, mits ze daarvoor in de juiste positie worden gebracht. Help ons deze kansrijke beweging voor meer mensen mogelijk te maken! Vergroot het participatiebudget van gemeenten de komende jaren tot €250 miljoen en investeer daarmee in een inclusieve arbeidsmarkt. Elke investering die het nieuwe kabinet doet betaalt zichzelf ruimschoots terug in euro's en in maatschappelijke baten voor inwoners, de arbeidsmarkt en de samenleving.

Met vriendelijke groet,

Verenigingsbureau Divosa

Erik Dannenberg
Voorzitter Divosa

Bijlagen: [Rapport en rekentool zijn hier terug te vinden.](#)
[De infografic is hier terug te vinden.](#)

